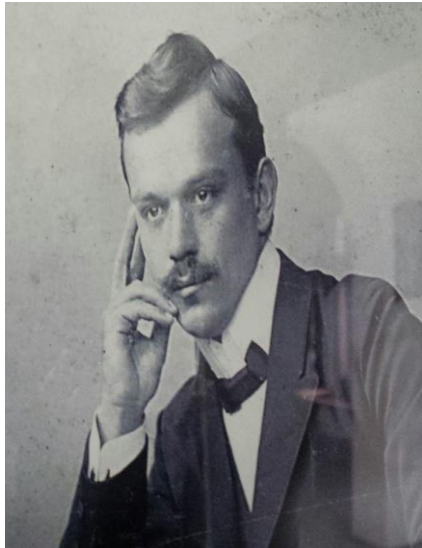

Николај Велимировић

Николај Велимировић (световно име Никола) рођен је 23. децембра 1880. године, по јулијанском, тј. 4. јануара 1881. године по грегоријанском календару у селу Лелић, надомак Ваљева.

Образовање је започео у манастиру Ћелије, од првих дана показивао је своју ревност у учењу. Његову даровитост запазио је и његов учитељ Михајло Ступаревић и препоручио му наставак школовања у ваљевској гимназији, где се Никола показао као добар ђак, иако је, да би се школовао, служио у варошким кућама, као и већина ђака у то време. Био је изабран од стране Цркве да са другим питомцима, државним стипендистима пође на даље школовање у Русију или Европу. Николај је изабрао студирање на старокатоличком факултету у Берну, а кроз свој студентски живот прошао је Немачку, Енглеску и Швајцарску, а нешто касније и Русију.

По завршетку Великог рата 1919. године, бива изабран за епископа Жичког, одакле је

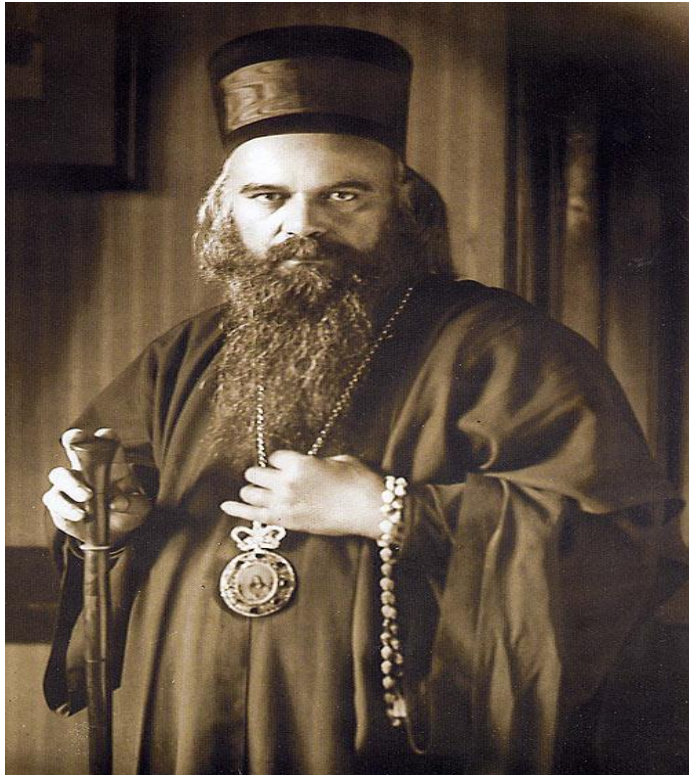
Слика 1. Николај Велимировић из студентских дана

убрзо, крајем 1920., премештен у Охридску епархију. Тих година, слан је у многе црквене и народне мисије; у Атину и Цариград, у Свету гору, у Енглеску и Сједињене Америчке Државе. Био је учесник многобројних међународних конференција попут конференција „Хришћанске заједнице младих у свету“ као и на „Свеправославним консултацијама“.

Априла месеца 1915. године Српска влада је упутила Николаја из Ниша у Сједињене Америчке Државе и Енглеску у циљу рада на националној - српској и југословенској ствари. Он је по Америци, и затим Енглеској, држао бројна предавања, у црквама, универзитетима, хотелима и по другим установама, борећи се на тај начин за спас и уједињење Срба и Јужнословенских народа.

Већ августа 1915. године он је на великом збору у Чикагу објединио и придобио за „југословенску ствар“ велики број народа и свештенства, и то не само православног, него и римокатоличког, унијатског и протестантског, који су тада јавно изразили жељу за ослобођењем и уједињењем са Србијом. Велики број добровољаца из Америке отишао је тада на Солунски фронт, тако да заиста није неосновано оно изнето мишљење од енглеског Начелника армије да је „отац Николај био трећа армија“ за српску и југословенску ствар, јер је његов допринос тада заиста био велики. Николај је у ово време износио и идеју о уједињењу свих Хришћанских цркава. Такође је у то време помагао и групу наших студената у Оксфорду, где је једно време и предавао. Почетак Другог светског рата затиче га у манастиру Жичи, током рата углавном је био заточен по манастирима, пред сам крај рата борао је у Словенији, одакле прелази у Аустрију, а потом Енглеску и коначно Сједињене Америчке Државе. Николај је дошао у Америку

током 1946. године, у њој је наставио свој црквени рад, па је путовао по Америци и Канади, спроводећи своју списатељску и богословску делатност, како на српском тако и на енглеском језику. Из дијаспоре је стизао да колико може помогне и нашим манастирима и појединцима у старом крају, шаљући скромне пакете и прилоге, нарочито у црквеним стварима и потребама. Сахрањен је у цркви у Либервилу 27.марта 1956. године, уз присуство великог броја православних Срба и других верника широм Америке. Много година после смрти његове мошти су пренете из Либертвила у Лелић 12. маја 1991. године. Оне су изложене у храму манастира Лелић, који је његова задужбина. На пролећном заседању Светог архијерејског сабора Српске православне цркве у мају 2003. године канонизован је за светитеља.

Слика 2. Николај као епископ Жички

Српска православна црква обележава и слави „Светог Николаја Жичког“. Симболично за дан обележавања славе узет је датум преноса моштију Владике Николаја из Либертвила (Сједињене Америчке Државе) у Лелић, надамак Ваљева.